5.SINIF 3. TEMA
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

TÜRKÇE

Bu kitapçık ŞANLIURFA Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıdaki tabloda altı çizili kelimelerin cümle içerisinde hangi anlamda kullanıldığını cümlelerin karşısındaki karelere "X" işareti ile işaretleyiniz.

		Gerçek Anlam	Mecaz Anlam	Terim Anlam
1	İkizkenar üçgenin taban **açıları** eşittir.			
2	Yeni aldığım **kalemim** kayboldu.			
3	Uzun zamandan beri borç içinde **yüzüyordu**.			
4	Arkadaşım da **şiir** okumayı seviyor.			
5	Senin sözlerine **kırıldı**.			
6	Güneşe çıkıp elbisesini **kuruttu**.			
7	Bu yemek çok **acıymış**.			
8	Camdan yansıyan **ışık** gözlerimi kamaştırdı.			
9	Bu **boş** sözleri dinlemekten bıkmıştı.			
10	Oyunun birinci **perdesi** bitti.			

2.

gibi
özellikle
ama
için
çünkü
nihayet
buna rağmen

Yukarıda verilen geçiş ve bağlantı ifadelerini metindeki boşluklara yerleştiriniz.

O sabah erkenden uyanmıştım .... babam ile dedemlere gidecektik. Kahvaltımızı yaptıktan sonra hazırlandık. Babam lazım olan eşyaları almamı istedi. ...., dedem için almış olduğumuz kol saatini unutmamam .... beni sıkı sıkı tembihlemişti. .... dedemin kol saatini yanıma almayı unutmuştum. Bu durum, yolculuk boyunca aklımdan çıkmıyordu .... korkumdan babama bir türlü söyleyemiyordum. .... bütün cesaretimi toplayıp babama söylemeye karar verdim. Söyledikten sonra kuş .... hafiflemiştim. O günden sonra bana söylenenleri dikkate alacağıma dair kendime söz vermiştim.

3. • Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren cümlelere **öznel cümleler** denir. Doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değiştiği için öznel yargılar kanıtlanamaz.

• Söyleyenin duygu veya düşüncesini içermeyen, doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişiklik göstermeyen cümlelere **nesnel cümleler** denir. Nesnel yargılar; araştırma sonucu ulaşılabilecek, herkesçe kabul görmüş, kanıtlanabilir yargılardır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin karşısındaki boşluklara öznel olanlara "Öznel"**, nesnel olanlara** "Nesnel" **yazınız.**

a. Mutlu olmanın sırrı herkesi gönülden sevmektir. (.....................)
b. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2019 yılını "Göbeklitepe Yılı" olarak belirledi. (.....................)
c. Bu eser, ilk olarak 1938'in Eylül ayında büyük umutlarla yayımlanmıştır. (.....................)
d. Kendisine verilen her görevi büyük bir özveri ile yerine getirirdi. (.....................)
e. Bu yıl bizim mahallede yeni bir çocuk parkı yapıldı. (.....................)
f. İnsan, büyüklerine her zaman saygılı davranmalıdır. (.....................)
g. Ablam, yapılan deneme sınavında sınıfında 1. olmuş. (.....................)
h. Başarmak için öncelikle inanmamız gerekir. (.....................)
i. Masanın üstünde boş bir sürahi ve bir bardak su vardı. (.....................)

4. **Örnek:** "Gözlükler" kelimesinin kökü ve ekleri aşağıdaki gibi ayrılır:

Göz- → **Kök**

Göz - lük → **Yapım eki**

Göz - lük - ler → **Çekim eki**

"Okula", "balıkçılardan" **ve** "sayı" **kelimelerinin kök ve eklerini yukarıdaki örnekten yararlanarak belirleyiniz.**

Okula :

Balıkçılardan :

Sayı :

5. **Aşağıda zıt (karşıt) anlamları verilen kelimeleri örnekteki gibi birbiri ile eşleştiriniz.**

1	Yenilgi	g		a	Yapay
2	Karanlık			b	Kalabalık
3	Kurnaz			c	Kapatmak
4	Doğal			d	Çürük
5	Açmak			e	Saf
6	Yüksek			f	Kaba
7	Sık			g	Galibiyet
8	Sağlam			h	Aydınlık
9	Nazik			i	Alçak
10	Issız			j	Seyrek

6. **Aşağıdaki cümleleri örneklerdeki gibi tamamlayınız.**

a. Hasta olan arkadaşımı… ziyaret etmek için arkadaşımın evine gittim. (amaç-sonuç)

b. Dersi iyi dinlemediğim için …sınavdan düşük not aldım… . (neden-sonuç)

c. Dün aşırı yağmur ………….................…………. her tarafı su bastı. (neden-sonuç)

d. Kırık bisikletimi tamir ettirmek ……………….. para biriktirdim. (amaç-sonuç)

e. ………………….…...................... olduğundan sürekli öksürüyordu. (neden-sonuç)

f. Yarın tekrar görüşmemek …......………..…. bahaneler uydurdum. (neden-sonuç)

g. İnsanlar daha başarılı …………......……............. çok çabalıyorlar. (amaç-sonuç)

h. Babamı birden karşımda ……….......……………….......................… . (neden-sonuç)

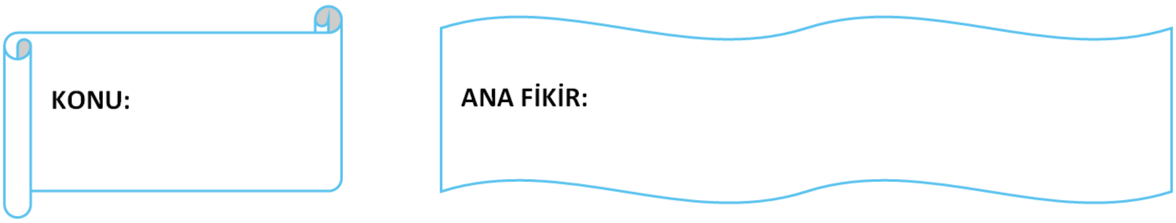
i. Daha iyi bir gelecek …………………......………………...................…… . (amaç-sonuç)

j. Belediye çocuklar ……………..........……....… diye …..........…………... . (amaç-sonuç)

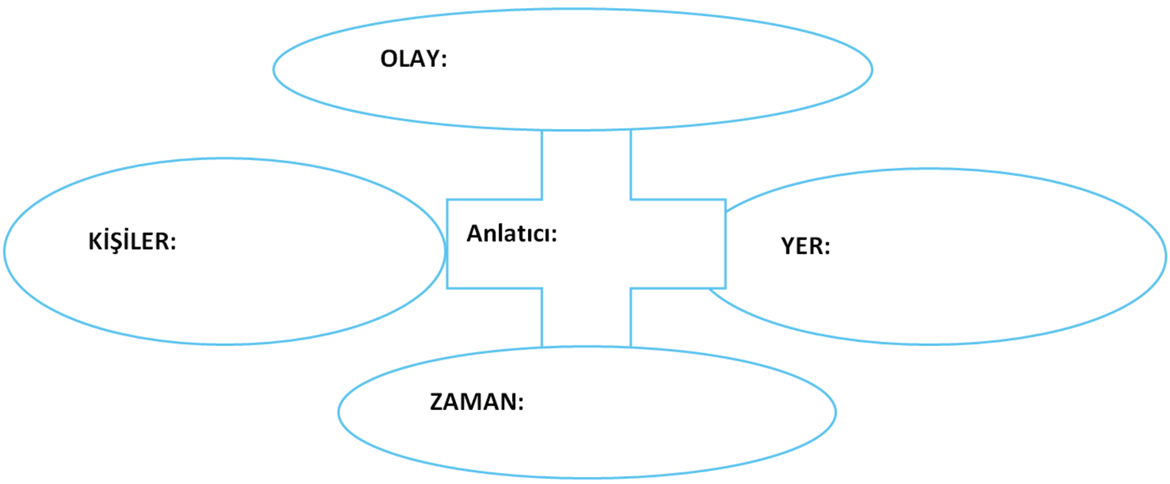
(7, 8 ve 9. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.)

Uzaklarda bir köyde tek başına yaşayan hamile bir kadın vardı. Daha çocuğunu bile doğuramadan kocasını kaybetmişti. Kadın, kendisine arkadaş olması için dağda yaralı olarak bulduğu bir gelinciği evinde beslemeye başladı. Gelincik, kadının yanından bir an bile ayrılmazdı. Her ne kadar evcil bir hayvan olmasa da oldukça uysallaşmıştı. Birkaç ay sonra kadının çocuğu doğdu. Tek başına tüm zorluklara göğüs germek ve yavrusuna bakmak oldukça zordu. Günler geçti. Kadın bir gün birkaç dakikalığına da olsa evden ayrılmak ve yavrusunu evde bırakmak zorunda kaldı. Gelincikle bebek evde yalnız kalmışlardı. Aradan biraz zaman geçti ve anne eve geldi. Gelinciği ve gelinciğin kanlı ağzını gördü. Anne çıldırmışçasına gelinciğe saldırdı ve oracıkta öldürdü hayvanı. Tam o sırada içerideki odadan bir bebek sesi duyuldu. Anne odaya yöneldi ve odada ....
....
....

7. **Yukarıdaki metnin konusunu ve ana fikrini aşağıdaki kutucuklara yazınız.**

8. **Yukarıdaki metnin hikâye unsurlarını aşağıda şema ile gösterilen yerlere yazınız.**

9. **Yukarıda serim ve düğüm bölümü verilen hikâyeyi anlam akışına göre çözüm bölümüyle tamamlayınız.**

....
....
....
....

10. **TAŞ ATANA GÜL**

Bir zamanlar canciğer iki arkadaş çölde yolculuk yapıyorlardı. Yolun bir yerinde aralarında tartışma çıktı ve ağız dalaşının sonunda arkadaşlardan birisi diğerinin yüzüne tokat attı. Tokat yiyen arkadaşın canı yanmış, kalbi kırılmıştı ama hiçbir şey demedi. O an ağzını bıçak açmadı. Sadece, eğilip kuma şunları yazdı:

"Bugün en iyi arkadaşım yüzüme tokat attı."

Yürümeye devam ettiler. Suları bitmek üzereydi. Neyse ki sonunda bir vahaya ulaştılar. Doya doya su içtiler, mataralarını doldurdular. Sonra suda yıkanmaya karar verdiler. Tokat yemiş olan arkadaş, suyun balçıklı kısmına takıldı. Gitgide batıyordu. Bunu gören arkadaşı, can havliyle atılıp hemen onu kurtardı. Suda boğulmanın eşiğinden kurtulan arkadaş, biraz ötedeki bir kayanın yanına gitti ve kayanın üzerine şu yazıyı kazıdı:

"Bugün en iyi arkadaşım hayatımı kurtardı."

Diğeri sordu:

"Senin canını yaktıktan sonra kumun üstüne yazmıştın. Şimdi ise bir kayanın üstüne yazıyorsun. Neden?"

Arkadaşı ona şöyle cevap verdi:

"Birisi bizi incittiğinde bunu kumun üstüne yazmalıyız ki affedicilik rüzgârları onu kolayca yok edebilsin. Birinin bize iyiliği dokunduğunda onu kayanın üstüne nakşetmeliyiz ki ne öfke ne intikam rüzgârları onu oradan silebilsin.

Aşağıda metindeki bazı kelime ve deyimlerin anlamı verilmiştir. Siz de anlamı verilen kelime ve deyimleri metinden bulup örneklerdeki gibi ilgili boşluklara yazınız.

a. Çok yakın, sıkı fıkı, pek içten: canciğer
b. Yolculukta ve askerlikte kullanılan, boyna veya bele asılı olarak taşınan, genellikle aba, deri veya metalden yapılmış su kabı: matara
c. Acı verecek bir biçimde cezalandırmak: ....
d. Ölüm korkusundan doğan güçlü bir tepki ile: ....
e. Yararlı olmak, yararını görmek: ....
f. Çöllerde çoğu kez yüze çıkan yer altı sularının yarattığı tarım veya yerleşme bölgesi: ....
g. Üzüntüden söz söyleyemeyecek durumda olmak: ....
h. Bir tepkinin başlamasında, ortaya çıkmasında etkili olan ruhsal, fizyolojik nokta: ....
i. Tartışma: ....
j. İçinde çeşitli organik maddeler bulunan, genellikle killi, koyu, yapışkan çamur, mil: ....
k. Kalıcı ve etkili olmasını sağlamak, işlemek: ....

(11, 12, 13, 14, 15 ve 16. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.)

2019 yılının Aralık ayında Çin'de, sebebi anlaşılamayan zatürre olguları ortaya çıkmaya başladı. Yapılan çalışmalar, bu zatürre vakasının daha önceden tanımlanmamış bir virüs olduğunu ortaya çıkardı. 2019 yılında ortaya çıktığı için bu vakaya **COVID-19** adı verildi. Çin'in Vuhan kentinde bulunan deniz ürünleri pazarının bu virüsün kaynağı olduğu düşünülüyor. Virüsün önce, hayvandan insana daha sonra da insandan insana yayılabileceği zamanla anlaşılmıştır. Üst solunum yolu enfeksiyonuna ve nefes darlığına yol açan virüs, ciğerlere yerleşerek ölüme neden oluyor. Kronik hastalığı olan ve yaşı ileri olan insanların hastalıkla mücadele etmesi zorlaşıyor. Bu virüsten korunmak için özellikle el temizliğimize dikkat etmeli ve ellerimizi yaklaşık 20 saniye yıkamalıyız. Ortak alanlardan uzak durmalı ve ihtiyaç olmadıkça dışarı çıkmamalıyız.

11. **Paragrafın konusu nedir?**

....
....

12. **Virüse neden "**COVID-19**" adı verilmiştir?**

....
....
....

13. **Virüsün nerede ortaya çıktığı düşünülüyor?**

....
....
....

14. **Bu virüs nasıl bulaşmaktadır?**

....
....
....

15. Kimlerin bu virüsün neden olduğu hastalıkla mücadele etmesi daha zordur?

....
....
....

16. Bu virüsten korunmak için neler yapılmalıdır?

....
....
....

17. Aşağıdaki cümlelerin başına cümledeki bilgiler doğru ise "D", **yanlış ise** "Y" **yazınız.**

a. ( ) Duygu belirten cümlelerden sonra ünlem işareti konur.
b. ( ) Kanıtlanabilen cümleler özneldir.
c. ( ) Cümlelerde açıklama yapılacaksa virgül kullanılır.
d. ( ) Saat ve dakikanın arasına iki nokta konur.
e. ( ) “Senin bu konuşman çok güzel.’’ cümlesi özneldir.

18. “Yazın, üç arkadaş, ormanda, şaşırılacak bir olay’’ **sözlerinin içinde geçtiği bir paragraf yazınız.**

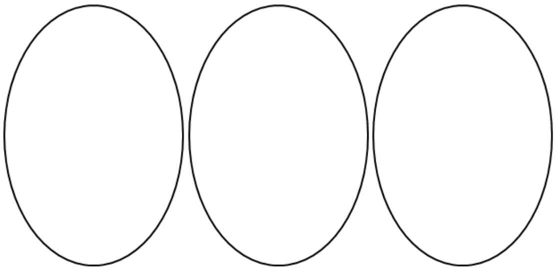
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

19.

Kişisel görüş ve duygu belirten ifadelere "öznel yargı" denir.

Yukarıdaki renkli yumurtalarda bazı cümleler yer almaktadır. Bu yumurtalardan üzerinde kişisel görüş bildirenler sağlam kalacak diğerleri kırılacaktır. Aşağıdaki yumurtaları sağlam kalacak olanların rengine boyayınız.

20. Neden-sonuç cümleleri, bir eylemin hangi gerekçeyle veya hangi sebeple yapıldığını bildiren cümlelerdir. Amaç-sonuç cümlelerinde ise eylemin hangi amaca bağlı olarak gerçekleştiği vurgulanır.

Aşağıdaki kutucuklarda bazı cümleler neden, bazı cümleler de amaç bildirmektedir. Amaç bildiren cümleleri kırmızıya, neden bildiren cümleleri maviye boyayınız.

Öğrencilerim yesin diye kek yaptım.	Sen geldin diye çok sevindi.
Elektrik gidince kitap okuyamadı.	Kitap okumak üzere kütüphaneye gitti.
Mutlu olmak için çok uğraştı.	Herkese sevgiyle yaklaştığı için çok mutlu.
Düşünceli olduğundan kuşlara su vermiş.	Kuşlar üşümemek için kanat çırpar.
Bağımsızlık uğruna canını verdi.	Sular kesilince temizlik yarım kaldı.

21.

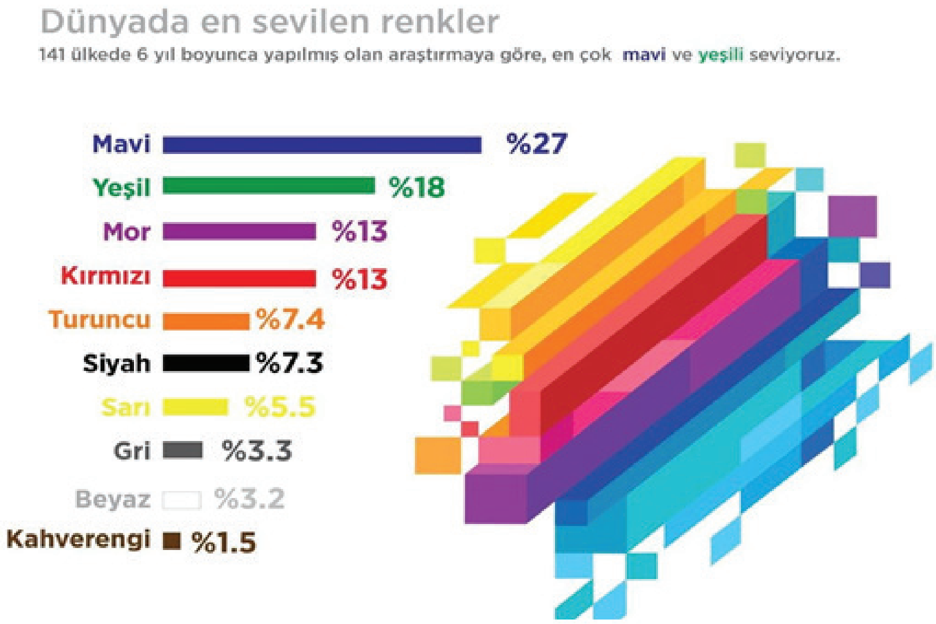

Her yıl 22 Mart, "Dünya Su Günü" olarak kutlanır. Yukarıdaki görselde su ile ilgili bazı bilgiler verilerek suyun önemine vurgu yapılmak istenmiştir. Siz de bu görselden ve su hakkında bildiklerinizden yola çıkarak suyun önemi ile ilgili düşüncelerinizi anlatan bir kompozisyon yazınız.

....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

(22 ve 23. soruları aşağıdaki grafiğe göre cevaplayınız.)

Grafikte, dünya üzerinde en çok sevilen renklerle ilgili yapılan bir araştırmada ortaya çıkan oranlar verilmiştir.

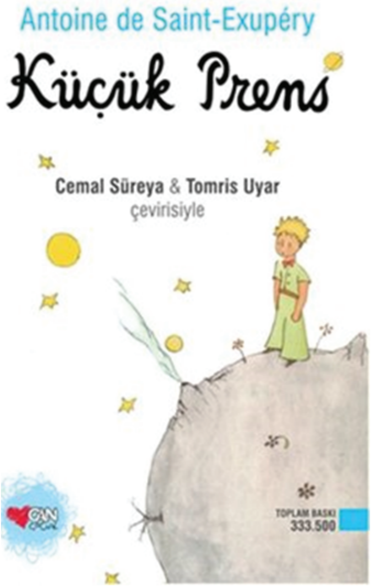
22. Bu grafikle ilgili aşağıdaki yargılardan doğru olanların başına "X" yazınız.

( ) Dünyada en sevilen renk kahverengidir.
( ) Ülkemizde en çok mavi renk sevilmektedir.
( ) Yeşil ve mor rengin sevilme oranı toplamı, mavi renkten fazladır.
( ) Beyaz, gri ve sarı rengin sevilme oranı, maviden fazladır.
( ) Turuncu renk, siyah renge göre daha çok sevilmektedir.
( ) İnsanların en sevdiği renk, kişilik özellikleriyle ilgilidir.

23. Yukarıda verilen grafiğe göre aşağıdaki boşlukları doldurunuz.

a. Araştırmaya göre en çok sevilen renk …………………….dir.
b. Dünyada en az sevilen renk …………………...dir.
c. Turuncu renk, sarı renge göre daha ………...………… sevilmektedir.
d. ..…………….. ve ……………… renklerinin sevilme oranı eşittir.
e. Beyaz renk, ………………….. göre daha çok sevilmektedir.

24.

Kitabın Künyesi

Adı	: Küçük Prens
Yazarı	: Antoine de Saint-Exupéry
Çevirmeni	: Cemal Süreya-Tomris Uyar
Yayınevi	: Can Çocuk Yayınları
Yayın Tarihi	: 2015
Sayfa Sayısı	: 101
Dil	: Türkçe

Yukarıda "Küçük Prens**" kitabının künyesi verilmiştir. Siz de aşağıda verilen şablona son okuduğunuz kitabın künyesini yazınız.**

Kitabın Künyesi

Adı	:
Yazarı	:
Çevirmeni	:
Yayınevi	:
Yayın Tarihi	:
Sayfa Sayısı	:
Dil	:

25. Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeğine "deyim" denir. Türkçemiz deyimler yönünden oldukça zengindir. Dilimizde "bağrına taş basmak", "kulak kabartmak", "saman altından su yürütmek" gibi birçok deyim vardır.

Siz de aşağıdaki deyimlerin anlamlarını tahmin edip deyimleri birer cümlede kullanınız.

a. Dilinin ucuna gelmek
Cümle: ....

b. Ekmeğini taştan çıkarmak
Cümle: ....

c. Küplere binmek
Cümle: ....

d. Burun kıvırmak
Cümle: ....

26. **BULMACA**

H	B	J	K	C
E	G	S	F	A
D	O	Ğ	A	N
İ	T	R	B	L
Y	F	N	R	I
E	V	R	E	N

Yukarıda verilen bulmacada, aşağıda anlamı verilen sözcüklerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Canı olan, diri, yaşayan
B) Kendi kuralları çerçevesinde sürekli gelişen, değişen canlı ve cansız varlıkların hepsi, tabiat
C) Sevilen, güvenilen, yakın arkadaş, gönüldaş, iyi anlaşılan kimse, düşman karşıtı
D) Gök varlıklarının bütünü, kâinat

27. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde** "çevre" **sözcüğü** "kişinin içinde bulunduğu toplumu oluşturan ortam" **anlamında kullanılmıştır?**

A) Büyük kentlerin çevreleri gecekondularla sarılmıştır.
B) Ben, oldukça kapalı bir çevrede yetişmiştim.
C) Küçük çocuk, korka korka çevresine bakındı.
D) Karenin çevresini hesaplamayı öğrendik bugün.

28. I. Öğretmen kara tahtaya ismini yazdı.
II. Yoksul bir ailesi vardı.
III. Akşam eve misafir geldi.
IV. Ali sorulara yanlış cevap vermişti.

Aşağıda verilen seçeneklerdeki sözcüklerden hangisi yukarıda verilen cümlelerdeki altı çizili sözcülerden herhangi birinin eş anlamlısı değildir?

A) Endişe B) Fakir C) Konuk D) Siyah

I ve II. sözcükler arasında zıt anlamlılık ilişkisi vardır.
II ve III. sözcükler arasında eş anlamlılık ilişkisi vardır.

29. **Aşağıda verilen seçeneklerden hangisi bu bilgilere göre düzenlemiştir?**

I	II	III
A) Soru	Seçenek	Yanıt
B) Özgün	Sıradan	Orijinal
C) Beyaz	Siyah	Kara
D) Küçük	Ufak	Büyük

30. "lık" **eki aşağıdaki sözcüklerden hangisinin sonuna getirilirse araç-gereç bildiren bir isim olur?**

A) Yok B) Sorumlu C) Öğretmen D) Kulak

31. Kök, kelimenin her türlü ek çıkarıldıktan sonra kalan anlamlı bölümüdür.

Buna göre aşağıdakilerin hangisindeki altı çizili kelimenin kökü yanlış gösterilmiştir?

A) Yirmi numaralı koltukta oturan yolcu hastalanmış.
B) Balıklar solungaç solunumu yapar.
C) Bu kitaplık çok iyi bir mobilyadan yapılmış.
D) İçimizden birini gönüllü olarak seçeceğiz.

(32, 33 ve 34. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.)

Yurdumuzu kuraklıktan korumanın tek çaresi; ağacı korumak, ormanı çoğaltmaktır. Kelebeklerin ışığa koşuşmaları gibi, içi su dolu bulutlar da ormanlara koşuşurlar, yorgunluklarını ormanlarda alırlar. Topraklar emdikleri sularla ormanlara can verirler. Suların en temizi, ağaç kökleri süzgeciyle süzülenlerdir.

Bilmem siz ne dersiniz? Bana kalırsa her yurttaşa diktiği, aşıladığı ağaca göre bir madalya verilmelidir.

Bu sözüme karşı belki şunu diyebilirsiniz:

— Her yerde ağaç yetişir mi?

Ben de bu sorunuza karşı: "Evet; yoluyla dikilir, düzeniyle bakılırsa her yerde ağaç yetişir ve her yere göre dikilecek ağaç türü vardır." derim.

Yemişli, yemişsiz ağaç dikelim; ormanlarımızı gözümüz gibi koruyalım; Atatürk'ün açtığı çığırı bırakmayalım. O, Ankara'nın çorak bir yerinde yollar açtı; binlerce fidan diktirdi; öyle güzel, öyle büyük bir çiftlik yaptı ki onu gören yerli yabancı herkes şaşıp kalıyor.

32. **Metinde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**

A) Ağaçların nerelerde ve nasıl yetiştirileceğine
B) Atatürk'ün ağaç ve orman konusundaki duyarlılığına
C) Kelebeklerin korunmasının gerekliliğine
D) Kuraklıktan kurtulma konusunda ağacın önemine

33. **Metne göre yağmur yüklü bulutlar en çok nerelere koşar?**

A) Ağacın, ormanın çok olduğu yerlere
B) Kurak ve susuz yerlere
C) Denizlerin çok olduğu yerlere
D) Güneşin az görüldüğü yerlere

34. "Topraklar emdikleri sularla ormanlara can verirler." **cümlesinde geçen** "can" **sözcüğünün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?**

A) Hayat B) Su C) Isı D) Işık

35. Amaç-sonuç cümleleri, kişinin bir işi gerçekleştirmeye yöneldiğini belirtmekte ve bu hedefe ulaşmak için bir şeyler gerçekleştirmesini ifade etmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi amaç-sonuç cümlesidir?

A) Daha beş yaşında olduğu için çok korkmuştu.
B) Bu şehirde yaşamak için evini satmıştı.
C) Çok yorulduğundan erkenden uyumuştu.
D) Hasta olduğundan canı bir şey yemek istemiyordu.

36. **Kesme işaretinin (') kullanımı ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

A) Sayılara getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.
B) Matematikte bölme işareti olarak kullanılır.
C) Kısaltmalara getirilen ekleri ayırmak için kullanılır.
D) Bir ek veya harften sonra gelen ekleri ayırmak için kullanılır.

37. **Aşağıdakilerden hangisi kişisel görüş içermez?**

A) Köpekler çok sevimli hayvanlardır.
B) Matematik dersi diğer derslere göre zordur.
C) Tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta konur.
D) En güzel illerimizden biri de Burdur'dur.

38. • Bugün Maraş dondurmasının nasıl yapıldığını öğrendik.
• Kurtuluş Savaşı bizim milletimiz için bir dönüm noktasıdır.
• Arkadaşımın Boncuk adlı güzel bir kedisi vardı.
• Ahmet Bey, bizi her zaman güler yüzle karşılardı.

Bu cümlelerde aşağıdaki yazım kurallarından hangisinin örneği <u>yoktur</u>?

A) Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.
B) Hayvanlara verilen özel adlar büyük harfle başlar.
C) Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.
D) Saray, köşk, kale vb. yapı adlarının bütün kelimeleri büyük harfle başlar.

39. Ahmet, proje ödevi için internetten yapacağı araştırma ile ilgili arkadaşlarının görüşlerini almıştır. Arkadaşlarının bu konudaki görüşleri şöyledir:
Buse: Araştırma yapmak için edu bağlantılı sitelerden yararlanmalısın.
Ayvaz: Araştırmaların için gov bağlantılı siteler de güvenilirdir.
Kerem: Sitelerin güvenilir olup olmadığını büyüklerine sorabilirsin.
Gül: Edu bağlantılı siteler güvenilir değildir, kullanma.

Ahmet'in hangi arkadaşı <u>yanlış</u> bilgi vermiştir?

A) Gül B) Ayvaz C) Kerem D) Buse

40. 1. En sevdiğim bardak kırılmış.
2. Erdem bütün cevizleri kırıp arkadaşlarına dağıttı.
3. Dünkü fırtıdada evin camları kırıldı.
4. Birkaç gün önce yağan yağmur, sıcağı kırmış.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "kırmak" **sözcüğü mecaz anlamda kullanılmıştır?**

A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

41. Çok heyecanlanmıştım. Bir kahramanla karşı karşıyaydım. Adamın yüzünde aydınlık bir gülümseme vardı. Bana elini uzattı. Elini saygı ve sevgi duyarak büyük bir gururla sıktım. O da bizi selamladı. Arkadaşıyla birlikte dışarı çıktı. Babam ''Yaşamın boyunca böyle sıkmaya değer saygın bir el ya on tane bulursun ya da daha az.'' dedi. Babam doğru söylüyordu.

Bu metin aşağıdaki türlerden hangisinden alınmış olabilir?

A) Masal B) Hikâye C) Fabl D) Gezi yazısı

42.
- Nefes nefese koşan anneme, başını çevirmeden cevap verdi.
- Sermet, defterinin yapraklarını çeviriyordu.
- Resimleri albüme yapıştırırken kocası da radyonun düğmesini çevirdi.
- Eteği belinde, bütün evi o çeviriyor.

Çevirmek sözcüğü bu cümlelerde aşağıdaki anlamlarından hangisiyle <u>kullanılmamıştır</u>?

A) Yönetmek, idare etmek
B) Geri göndermek
C) Bir şeyin yönünü değiştirmek
D) Öteki yüzünü görünür duruma getirmek

43. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kelimenin anlamını değiştiren ek <u>yoktur</u>?

A) Depremler insana çok zarar verir.
B) Temizlik kadar güzel bir şey yoktur.
C) Rüzgâr, kapıyı hızlıca çarptı.
D) Komşuluk, kültürümüzün bir parçasıdır.

44. Aşağıda evlilik sonucu ortaya çıkan bazı akrabalıkların tanımı verilmiştir.

Kayın: Kadın veya kocaya göre birbirlerinin erkek kardeşi, kayınbirader.
Elti: Kadına göre kocasının erkek kardeşlerinin eşlerinden her biri.
Bacanak: Eşleri kardeş olan erkeklerin birbirine göre durumu.
Baldız: Erkeğe göre eşinin kız kardeşi.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerin hangisinde "bacanak" **durumu ortaya çıkar?**

A) Ayşe ve Fatma adlı iki kız kardeşle evlenen iki erkeğin birbirleriyle olan durumu
B) Ahmet ve Mustafa adlı iki erkek kardeşle evlenen iki kişinin birbirleriyle olan durumu
C) Ayşe ile evlenen Mustafa'nın, Ayşe'nin erkek kardeşi ile olan durumu
D) Ayşe ile evlenen Mustafa'nın, Ayşe'nin kız kardeşi ile olan durumu

45. "Derslerini güzelce yaparsan seninle sinemaya gideriz." **cümlesindeki anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisinde vardır?**

A) Top oynadığı için eve geç kaldı.
B) Sınıfın en çalışkanı Hazan'dı.
C) Araba almak için para biriktiriyordu.
D) Temizlik biterse televizyon izleriz.

(46 ve 47. soruları aşağıdaki tabloya göre cevaplayınız.)

Aşağıaki tabloda bir grup öğrencinin aylara göre çözdükleri soru sayısı verilmiştir.

ÖĞRENCİLER	Ocak	Şubat	Mart
YEKTA	198	189	178
HAZAN	201	225	243
ALİ DENİZ	99	101	121
BARAN	120	134	145

46. Çözdüğü soru sayısı sürekli düşüş gösteren öğrenci kimdir?

A) YEKTA
B) ALİ DENİZ
C) HAZAN
D) BARAN

47. **En çok soru çözen öğrenci kimdir?**

A) YEKTA B) ALİ DENİZ C) HAZAN D) BARAN

48. Pablo Picasso okulda kötü bir öğrenciymiş; en çok da matematik dersi ile .... Niye biliyor musunuz? Çünkü bu küçük çocuk, 4 rakamını gördüğü zaman bunu bir burna benzetiyor ve o burnun ait olduğu yüzün geri kalan bölümünü çizmek için dayanılmaz bir istek duyuyormuş. Öğretmenini .... hâlde 4 rakamını yine aynı şekilde görüyormuş. Bu durum yüzünden öğretmenin .... başlamış. Diğer çocuklara 4, tam da öğretildiği gibi görünürken bu dâhi ressam, 4'ü öne fırlamış bir burun olarak görmekten hiç kurtulamamış.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

A) Can kulağıyla dinlediği
B) Gözüne batmaya
C) Başı beladaymış
D) Sözünü dinlemeye

49. Yıldız, artı ve çarpma sembollerinden oluşan bir kodlama sisteminde A,R,P harfleri aşağıdaki gibi gösterilmiştir.

A	★ + X
R	+ ★
P	X + ★

Buna göre aşağıdaki dört harfli kelimelerden hangisi "★ + X + ★ ★ + X X + ★" şeklinde kodlanır?

A) PARA B) ARPA C) ARAP D) RAPA

50.

Yukarıdaki görsel ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Nesnel cümleler içermektedir.
B) Terim anlamlı sözcüklere yer verilmiştir.
C) Karşılaştırma ifadeleri bulunmaktadır.
D) Mecaz anlamlı sözcüklere ağırlık verilmiştir.

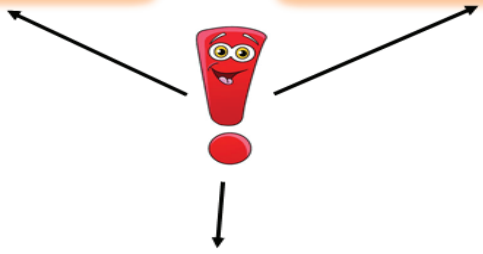
51. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan kelimelerin tamamı gerçek anlamlıdır?**

A) Uzmanlar yaz mevsiminde yağışların olacağını söylüyor.
B) Dün gece aklıma takılan sorular oldu.
C) Okuldaki öğrenciler bizi sıcak karşıladı.
D) İnsanlar hayatın önemini, acı hissetmeden kavrayamaz.

52.

Sevinç, kıvanç, acı, korku, şaşma gibi duyguları anlatan cümlelerin sonuna ünlem işareti konur.

Alay, kinaye veya küçümseme anlamı kazandırılmak istenen sözden hemen sonra yay ayraç içinde ünlem işareti kullanılır.

Seslenme, hitap ve uyarı sözlerinden sonra ünlem işareti konur.

Yukarıda ünlem işaretinin kullanıldığı yerler ile ilgili bilgiler verilmiştir. Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde yukarıdaki maddeleri karşılayan bir örnek yoktur?

A) Eyvah kimliğimi evde unuttum!
B) Çok düşüncelisin (!) sadece kendine yemek söylemişsin.
C) Ey Türk gençliği!
D) Yunus Emre (1240! -1320) yılları arasında yaşamıştır.

53. Atasözlerinden bazıları gerçek, bazıları mecaz, bazıları ise hem gerçek hem mecaz anlamlıdır.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi sadece gerçek anlamlıdır?

A) Ayağını yorganına göre uzat.
B) Mum dibine ışık vermez.
C) Bal tutan parmağını yalar.
D) İyilik eden iyilik bulur.

54.

Vedat

Hale

Yusuf

Fatma

Vedat, Hale, Yusuf ve Fatma adındaki öğrencilerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından farklı bir cümle söylemiştir?

A) Vedat B) Hale C) Yusuf D) Fatma

55.

MEB, TRT-EBA TV'nin yayın programını duyurdu

eba

www.eba.gov.tr

ORTAOKUL

Sınıf	Saat	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
Ortaokul 5. Sınıf	09:00	TÜRKÇE-5	SOSYAL BİLGİLER-5	İNGİLİZCE-5	TÜRKÇE-5 (T)	İNGİLİZCE-5
		ETKİNLİK KUŞAĞI				
	09:30	MATEMATİK-5	FEN BİLİMLERİ-5	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ-5	MATEMATİK-5	FEN BİLİMLERİ-5
		ETKİNLİK KUŞAĞI				
Ortaokul 6. Sınıf	10:00	TÜRKÇE-6	SOSYAL BİLGİLER-6	İNGİLİZCE-6	TÜRKÇE-6 (T)	İNGİLİZCE-6
		ETKİNLİK KUŞAĞI				
	10:30	MATEMATİK-6	FEN BİLİMLERİ-6	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ-6	MATEMATİK-6	FEN BİLİMLERİ-6
		ETKİNLİK KUŞAĞI				
Ortaokul 7. Sınıf	11:00	TÜRKÇE-7	SOSYAL BİLGİLER-7	İNGİLİZCE-7	TÜRKÇE-7 (T)	MATEMATİK-7 (T)
		ETKİNLİK KUŞAĞI				
	11:30	MATEMATİK-7	FEN BİLİMLERİ-7	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ-7	MATEMATİK-7	FEN BİLİMLERİ-7
		ETKİNLİK KUŞAĞI				
Ortaokul 8. Sınıf	12:00	TÜRKÇE-8	İNKILAP TARİHİ-8	İNGİLİZCE-8	TÜRKÇE-8 (T)	İNGİLİZCE-8
		ETKİNLİK KUŞAĞI				
	12:30	MATEMATİK-8	FEN BİLİMLERİ-8	DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ-8	MATEMATİK-8	FEN BİLİMLERİ-8
		ETKİNLİK KUŞAĞI				
İmam Hatip Ortaokulu	13:00	ARAPÇA-5	ARAPÇA-6	ARAPÇA-7	ARAPÇA-8	ARAPÇA-5 (T)
	TEKRAR 13:30 – 17-30					
	TEKRAR 17:30 – 21:30					

Yukarıdaki TRT-EBA TV'nin yayın programından 5. sınıflar ile ilgili hangi bilgiye <u>ulaşılamaz</u>?

A) Dersler, 09.00'da başlayacaktır.
B) Perşembe günü sadece Türkçe ve matematik dersi vardır.
C) Salı günü etkinlik kuşağından sonra fen bilimleri dersi başlayacaktır.
D) Sosyal bilgiler dersi 2 gün yayınlanacaktır.

CEVAP ANAHTARI

1. 1. Terim Anlam
2. Gerçek Anlam
3. Mecaz Anlam
4. Terim Anlam
5. Mecaz Anlam
6. Gerçek Anlam
7. Gerçek Anlam
8. Gerçek Anlam
9. Mecaz Anlam
10. Terim Anlam

2. (Boşluklara baştan sona doğru sırayla gelecek şekilde)
çünkü
özellikle
için
buna rağmen
ama
nihayet
gibi

3. a) öznel
b) nesnel
c) öznel
d) öznel
e) nesnel
f) öznel
g) nesnel
h) öznel
i) nesnel

4. **Okula:** Oku- (kök) -l (yapım eki) -a (çekim eki)
Balıkçılardan: Balık (kök) -çı (yapım eki) -lar (çekim eki) -dan (çekim eki)
Sayı: Say (kök) -ı (yapım eki)

5. 1. g 2. h 3. e 4. a 5. c 6. i 7. j 8. d 9. f 10. b

6.

a. Hasta olan arkadaşımı… ziyaret etmek için arkadaşımın evine gittim. (amaç-sonuç)

b. Dersi iyi dinlemediğim için sınavdan düşük not aldım. (neden-sonuç)

c. Dün aşırı yağmur yağdığı için her tarafı su bastı. (neden-sonuç)

d. Kırık bisikletimi tamir ettirmek için para biriktirdim. (amaç-sonuç)

e. Hasta olduğundan sürekli öksürüyordu. (neden-sonuç)

f. Yarın tekrar görüşmemek için bahaneler uydurdum. (neden-sonuç)

g. İnsanlar daha başarılı olmak için çok çabalıyorlar. (amaç-sonuç)

h. Babamı birden karşımda görünce korktum . (neden-sonuç)

i. Daha iyi bir gelecek için çalışıyordu . (amaç-sonuç)

j. Belediye, çocuklar oynasın diye park yapmış . (amaç-sonuç)

7. KONU: Ön yargı **ANA FİKİR:** Hiçbir şeye ön yargı ile yaklaşmamalıyız.

8. Olay: Gelinciğin bebeği kurtarması ve annenin yanlış anlayıp onu öldürmesi
Yer: Kadının evi ve köy
Zaman: Belli olmayan geçmişte bir gün
Kişiler: Kadın, bebek, gelincik
Anlatıcı: 3. kişi

9. Öğrencilerin hayal dünyasına bırakılmıştır.

10. a) canciğer
b) matara
c) canını yakmak
d) can havliyle
e) iyiliği dokunmak
f) vaha
g) ağzını bıçak açmamak
h) eşik
i) ağız dalaşı
j) balçık
k) nakşetmek

11. Korona virüsü ve etkileri

12. 2019 yılında ortaya çıktığı için bu ad verilmiş.

13. Çin'in Vuhan kentinde bulunan deniz ürünleri pazarından yayıldığı düşünülüyor.

14. Önce, hayvandan hayvana bulaşan bu hastalık daha sonra insandan insana yayılmaya başlamıştır.

15. Kronik hastalığı olan ve yaşı ileri seviyedeki kişiler daha fazla etkileniyor.

16. El temizliğine dikkat edilmeli ve yirmi saniye el yıkama kuralına uyulmalıdır. Ortak alanlardan uzak durulmalıdır. İhtiyaç duyulmadıkça dışarı çıkılmamalıdır. Etkileri görüldüğü zaman da hemen en yakın sağlık kuruluşuna başvurulmalıdır.

17. a) D b) Y c) Y d) Y e) D

18. Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır.

19. Yumurtalar sarı-kırmızı-yeşil renklere boyanacak.

20.

Öğrencilerim yesin diye kek yaptım.	Sen geldin diye çok sevindi.
Elektrik gidince kitap okuyamadı.	Kitap okumak üzere kütüphaneye gitti.
Mutlu olmak için çok uğraştı.	Herkese sevgiyle yaklaştığı için çok mutlu.
Düşünceli olduğundan kuşlara yuva yapmış.	Kuşlar üşümemek için kanat çırpar.
Bağımsızlık uğruna canını verdi.	Sular kesilince temizlik yarım kaldı.

21. Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır.

22. Yeşil ve mor rengin sevilme oranı toplamı, mavi renkten fazladır.
Turuncu renk, siyah renge göre daha çok sevilmektedir.

23. a) mavi b) kahverengi c) çok d) kırmızı ve mor e) kahverengiye

24. Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır

25. **a. Dilinin ucuna gelmek:** Söyleyecek duruma gelmek
Cümle: Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır.

b. Ekmeğini taştan çıkarmak: En zor koşullarda bile kazancını sağlamak
Cümle: Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır.

c. Küplere binmek: Çok öfkelenmek
Cümle: Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır.

d. Burun kıvırmak: Önem vermemek, küçümsemek, beğenmemek
Cümle: Öğrencinin hayal dünyasına bırakılmıştır.

26. C
27. B
28. A
29. C
30. D
31. B
32. C
33. A
34. A
35. B
36. B
37. C
38. D
39. A
40. D
41. B
42. B
43. A
44. A
45. D
46. A
47. C
48. D
49. C
50. D
51. A
52. D
53. D
54. C
55. D

meb.gov.tr